

VERSLAG THEMABIJEENKOMST ACTIEPLAN VAARRECREATIE WADDENZEE

De Fabriek, Leeuwarden

Donderdag 10 november 2016

Inleiding Actieplan Vaarrecreatie (Kim Uittenbosch)

Belangrijkste doel van dit plan is de juiste balans te bereiken in de Waddenzee tussen vaarrecreatie en natuur. Geconstateerd wordt dat het plan na 2,5 jaar goed loopt. Er is een goede communicatie van mens tot mens en de beleving van het actieplan is goed. De Greenmapper bevat hierbij prima. De samenwerking tussen de verschillende groepen is cruciaal en deze werkt middels de "erecode" heel goed.

Wat nu opgepakt kan worden, is de doelgroep kite- en windsurfers en de huurders van motorboten (een opkomende klasse op het Wad).

Daarnaast is het de ambitie om de Waddenzeehavens zich duidelijker als Werelderfgoedhavens te laten presenteren.

Vanuit de groep wordt geconstateerd dat steeds meer havens niet goed bereikbaar zijn. Te kleine diepgang. Verder wordt de tendens gesignaleerd dat het bezit van boten afneemt, ten op zichten van huurboten. Kim herkent deze signalen en vandaar ook dat er voor het Actieplan een aantal wijzigingen zijn. Ook qua communicatiestrategie.

Toegankelijkheid

Probleem is dat er steeds meer havens niet goed toegankelijk zijn door een 'toename van het slib' (veranderingen in morfologie). Uitbaggeren is hier noodzakelijk om deze havens toegankelijk te houden/krijgen, maar de kostenpost is aanzienlijk. De Spoelzee/meer bij Noordpolderzijl is een interessante optie waarmee het probleem van dichtspoelen van de haven zou kunnen worden voorkomen.

Acuut probleem is nu de bereikbaarheid van Schiermonnikoog. De haven is nog wel open maar de geul niet. Steeds meer mensen lopen vast. De verbinding Oost-West is daardoor een groot probleem.

ACTIE: Vanuit de groep komt de vraag om toegankelijkheid havens te agenderen als de volgende themabijeenkomst. Er moet ook inzichtelijk worden wat de feiten zijn over de toegankelijkheid van havens. De toegankelijkheid wordt verschillend ervaren.

ACTIE: Verder is de vraag of bij het verhaal van Kim (de strategische doelen) toegankelijkheid kan worden toegevoegd. Kim kijkt naar de mogelijkheden. Toegankelijkheid is in ieder geval onderdeel van de operationele doelen.

Monitoren

Er is bijgehouden waar gevaren wordt op het Wad. Het merendeel gaat door de vaargeulen, maar enkelen soms door gesloten gebieden. Ook de randen van gesloten gebieden bij de geulen worden veel bevaren. Er is hier discussie of de grenzen wel goed aangegeven zijn op kaart.

Er wordt onderzoek verricht door Altenburg en Wymenga, SOVON, Stenden samen met de RUG.

ACTIE: Wat, wanneer een artikel-20 gebied is moet beter online te vinden zijn.

Dynamische zonering (Geert Hoogerduijn)

Onder de titel “dicht als ’t moet en open als ’t kan” geeft Geert een presentatie over dynamisch zoneren (DZ). Doel van DZ is dat de balans tussen natuur en gebruik door de mens nog fijnmaziger is geregeld dan tot nu. Deze balans wordt tot nu vorm gegeven middels verschillende regimes art. 20 gebieden. De afgelopen 2 jaar is ervaring opgedaan met DZ bij de Blauwe Balg en (Waardgronden Terschelling) Deze pilot moet nog geëvalueerd worden. Geert wijst er overigens op dat de Waddenzee primair Natuurgebied is. Weliswaar met medegebruik, maar dat eerste heeft wel consequenties.

Ook is i.s.m. de Wadvaarders een onderzoek gedaan naar 8 art. 20 locaties op de Waddenzee om te kijken of daar andere regimes kunnen zorgen voor meer balans. Van 1 locatie is het regime al aangepast, van een tweede wordt het z.s.m. aangepast i.v.m. morfologisch veranderingen en van 1 locatie zal wellicht in de toekomst sprake kunnen zijn van een aanpassing (DZ). Dat hangt o.a. af van de evaluatie v/d pilot Blauwe Balg. Vijf andere locaties blijven hetzelfde regime houden.

De nieuwe natuurbeschermingswet is van kracht op 1-1-2017. Dit kan invloed hebben op het naleefgedrag. Verstoring en verontrusting zijn in de nieuwe wet in één artikel ondergebracht en bovendien is opzet toegevoegd. Dat impliceert dat alleen willens en wetens gepleegde overtredingen kunnen worden aangepakt. Omdat dat moeilijk te bewijzen is, zal daardoor de handhaafbaarheid tot zeer laag dalen. Bovendien zijn de richtlijnen voor verstoring volledig aangepast aan de vogel en habitatrichtlijn. Dat houdt in dat van verstoring pas sprake is als de soort met uitsterven wordt bedreigd.

Deze twee genoemde elementen samen houden praktisch in dat verstoring/verontrusting zoals we dat tot nu toe kenden, volledig van de baan is. Wat daar de gevolgen van zijn, zal pas over geruime tijd blijken. Vanuit de groep worden hier vraagtekens bijgezet. Zal dit niet meer leiden tot verstoring? Er wordt aangegeven dat het belang van de Erecode moet toenemen om te zorgen dat mensen zich netjes gedragen. De enige bescherming die de natuur nu nog kan krijgen is door de gesloten gebieden .

Kan dit betekenen dat er straks meer gebieden op slot gaan? Die vraag kan niet beantwoord worden. Als iedereen zich netjes gedraagt, volgens richtlijnen Erecode, is dat misschien niet nodig?

Gevraagd wordt of de Waddenunit ook weet waarom verstorend gedrag plaats vindt? Dat wordt niet vastgelegd door de Waddenunit. WU legt wel vast als er bekeuringen worden uitgeschreven maar niet de reden.

Aandachtspunt: Alternatieve routes moeten wel op de zeekaart komen.

Aandachtspunt; Wat zijn de effecten van DZ op de op natuur?

Aandachtspunt; goed in kaart krijgen waar je wel/niet mag snelvaren

Virtueel markeren; Momenteel wordt door RWS onderzocht of deze nieuwe manier van markeren ook op de WZ kan worden toegepast. Wellicht is Virtueel markeren een oplossing voor het arbeidsintensief DZ zoals we dat nu toepassen?

Ervaringen Wadvaarders (Kor Wijngaarden)

Er wordt in de Waddenzee veel noord zuid gevaren zoals ook op de kaart te zien is geweest van Kim. Dit betreft ook meer snelvaarders. De oost-west vaarders zijn veel meer de recreatieve wadvaarders, ofwel de echte droogvallers.

Geconstateerd moet worden dat de ambitie van de Waddenhavens om in de toekomst verder uit te breiden van tafel is. Men ziet dat uitbreiding niet langer gewenst is. Waar men zich nu op richt is verbetering van de kwaliteit en van de toegankelijkheid van deze havens. De gebruikers van het Wad zijn het hier wel over eens. Bij bestuurders is dit niet altijd het geval.

Kor vertelt over de historie van de Erecode en het Actieplan. Dat als basis dient voor de ontstaansgeschiedenis van Dynamische zoneren. Vanaf 2012 is het dan zover, met hulp van het Programma naar een Rijke Waddenzee.

De wadvaarders hebben anno nu begrip voor het niet verstoren van vogels en de maatregelen die daarvoor getroffen zijn. Ook mbt DZ. Bij zeehonden ligt dit anders. Zijn de regels hier niet te streng voor? Zou bijvoorbeeld het toepassen van het principe “drie uur voor tot 3 uur na hoogwater “ niet een zonering opleveren die beter in balans is? Verder is de vraag vanuit BBZ om hier ook pragmatisch mee om te gaan. Een klapperend zeil levert meer verstoring op dan rustig zig-zag-varend (op de grens van art. 20).

Er is natuurlijk altijd een spanningsveld tussen recreatie en natuurbescherming. Het gaat hierbij altijd wat kan recreatief nog wel zodanig dat de natuur er geen schade door ondervindt. Kor stelt voor hiervoor een Pact van Rede III op te willen zetten. Belangrijke gedachte daarbij is dat de bescherming van de natuur in het grotere geheel zou moeten worden bekeken ipv per art. 20 gebied. Doel is om eind 2018 breed overeenstemming te hebben over waar DZ goed toegepast kan worden

Vogelbescherming geeft aan dat zij blij zijn dat ze betrokken worden, maar dat zijn niet eerder betrokken zijn bij dit traject. Graag maken zij deel uit van dit overleg om spanningen te voorkomen.

Overige punten

- Het thema Dark Sky komt nog aan de orde. Gevolg is dat de havens lichtemissie moeten aanpakken. Ameland wordt in dit verband genoemd.
- Ook het benutten van het logo Werelderfgoed kan een stuk beter door de Waddenhavens. Hierbij kan gedacht worden aan een uniform Werelderfgoed-bord bij de ingang van de havens.
- Er moet eens bij Naarden gekeken worden wat die doet aan de kwaliteit van de haven.
- Ecomare is een interessante partij om te betrekken om de ecologie van de havens te optimaliseren
- Er moet een betere uitwisseling komen tussen de havenmeesters van de recreatiehavens van de eilanden en van de vaste wal
- Vraag is wat er gebeurt ten aanzien van de communicatie van dit plan. Christiaan Kooistra is de opvolger van Jacqueline van Druten. Begint officieel per 1 januari, maar pakt nu al wat zaken op.